

तदेवंकोटहेषुपुमानित्यादिसप्तभिः श्लोकैरुपपादितं गृहादिषु प्रसक्तस्य वैराग्याद्यसंभवमुपसंहरति विद्वानिति स्वलोकाय आत्मपरामर्शाय न कल्प
ते किंतु विमूढो यथा तथा विद्वानपि तमः अभिनिवेशमेव प्रपद्यते तत्र हेतुः य इति स्वीयमिदं पारक्यमिदमिति विभिन्नो भावो भावनायस्य सः ॥ १६ ॥ त
स्मात्कोमार एव भागवतान् धर्मानाचरेदिति स हेतुकमुपसंहरति यत इति यतः कश्चिदपि स्वमात्मानं मोचितुं न समर्थः ततो नारायणमुपेतशरणं यातेत्युत्त
रेणान्वयः असामर्थ्यहेतुः अलं दीनो लंपटः अतः कामोदृशियासां तासां विहारे क्रीडायां निमित्ते क्रीडामृगः विहारमिति पृथक् पाठे तासां विहारसाध
नमात्मानं तासां क्रीडामृगः स इत्यन्वयः किंच यत्यासु निगडः शृंगवला तुल्यो विसर्गः पुत्रपौत्रादिरूपो भवति ॥ १७ ॥ विदूरात् दूरतः संगं परित्यज्य
यद्वा अविदूरात् शीघ्रं नारायणमुपेतेत्यन्वयः यस्मात्स एवापवर्ग इषितः इष्ट इति ॥ १८ ॥ बालानामस्माकं तद्गजनमशक्यं मिति चेत्तत्राह नहीति

विद्वानपीत्यं दनुजाः कुटुंबं पुष्पान् स्वलोकाय न कल्पते वै ॥ यः स्वीयपारक्यविभिन्नभावस्तमः प्रपद्येत यथा वि
मूढः ॥ १६ ॥ यतो न कश्चिन्कचकुत्रचिद्वादीनः स्वमात्मानमलं समर्थः ॥ विमोचितुं कामदृशां विहारक्रीडा
मृगो यन्निगडो विसर्गः ॥ १७ ॥ ततो विदूरात्परित्यज्य दैत्या दैत्येषु संगं विषयात्मकेषु ॥ उपेतनारायणमादि
देवं विमुक्तसंगैरिषितोऽपवर्गः ॥ १८ ॥ न ह्यच्युतं प्रीणयतो बद्धायासोऽसुरात्मजाः ॥ आत्मत्वात् सर्वभूतानां
सिद्धत्वादिह सर्वतः ॥ १९ ॥ परावरेषु भूतेषु ब्रह्मांतस्थावरादिषु ॥ भौतिकेषु विकारेषु भूतेष्वथ महत्सु च ॥
॥ २० ॥ गुणेषु गुणसाम्ये च गुणव्यतिकरे तथा ॥ एक एव परोत्थात्मा भगवानीश्वरोऽव्ययः ॥ २१ ॥ प्रत्यगात्म
स्वरूपेण दृश्यरूपेण च स्वयम् ॥ व्याप्य व्यापकनिर्देश्योऽव्ययः ॥ २२ ॥

बद्धायासः अतिप्रयासः ॥ १९ ॥ आत्मत्वात् सर्वत्र प्रसिद्धत्वादिति चेत् हेतुद्वयमुपपादयति परावरेष्विति चतुर्भिः ब्रह्मांतो येषां स्थावर आदिर्येषां ते
षु भूतेषु जीवेषु भौतिकेषु अजीवेषु घटादिषु महत्सु च भूतेष्वकाशादिषु ॥ २० ॥ गुणसाम्ये प्रधाने गुणव्यतिकरे महत्तत्त्वादौ च परः ब्रह्मस्वरूपः ॥ २१ ॥
कथं तर्हि दृष्टदृश्यभोग्यादिभेदः माययेत्याह प्रत्यगात्मा द्रष्टा भोक्ता तत्स्वरूपेण व्यापकतया निर्देश्यः दृश्यं भोग्यं देहादितद्रूपेण च व्याप्यतया निर्देश्यो
मायया ईयत इत्युत्तरेणान्वयः वस्तुतस्तु स्वयमविकल्पितोऽनिर्देश्योऽपि सन् यद्वा अनिर्देश्योऽपि एवं निर्देश्यः सन् विकल्पित ईयत इत्यन्वयः ॥ २२ ॥